

gyenélők) stb. 1894. márciusban halt meg *Cinkotán*.

Arányi Dezső, színész, író, sz. 1854. ápr. 18-án, *Nemesmiliticsen* (Bácsbodrogm.), megh. 1918. jún. 28-án, *Szolnokon*. Iskoláit Baján végezte. 1871-ben kezdte pályáját *Szegeden*, *Mansberger* (Mosonyi) Károly társulatánál. Kitűnő nevű vidéki színész volt, amikor 1884. márc. 3-án, *mint a pécsi színház tagja, venégszerepelt a Népszínházban* (Tötleány: *Miso*), szerződésre azonban nem került sor, mert a pécsiek őt választották igazgatónak. Első igazgatói vállalkozása rosszul ütött ki, mert olyan nagy társulatot szervezett, hogy *6 hónap múlva megbukott* és ekkor *visszavonult a színésztől* és Bártfán rendőrtisztviselő lett (1886.). Irodalommal is foglalkozott, lefordította: *Branál J.* »Milyenek a mai nők?« c. életképét (zen. szerz. O. F. Berg). Könyvet írt a színészetről »*Festett világ*« címmel. Budapest, 1884. A *Színházi Évkönyv*-et szerkesztette *Miskolczi* Henrikkel, Kecskemét, 1882. Sokat fáradozott a bártfai színház megépítése érdekében. *Első neje: Miskolczi* (Nikolai) Karolin, színésznő, sz. 1847-ben, megh. 1917. okt. 6-án, *Bereg-szászon*. Színpadra lépett 1866-ban, *Láng Boldizsárnál*, nyugdíjaztatott 1898. jan. 1-én. *Neje: Győrfi* (Knerli) Vilma, sz. 1857-ben, *Tasnádon*. A tanítónői pályáról ment át színésznőnek, de rövid ideig tartó színpadi szereplés után visszavonult.

Arányi Dezső, operaénekes, sz. 1859. évi augusztus hó 18-án, *Szatmárt*, megh. 1923. évi június hó 21-én, *Pesterzsébeten*. Bécsben végzett tanulmányai után 1890-ben lépett fel először Brünmben, azután Berlinben is szerepelt. 1893. ápr. 4-én mutatkozott be, mint szerződött tag a M. Kir. Operaház közönségének. Hat évet töltött itt, azután visszament Berlinbe, de 1904-ben ismét az Operaház tagjai között találjuk. Egyike volt a legnagyobb műsorral rendelkező tenoristáknak, aki különösen a lírai szerepkört látta el hihetetlen szorgalommal, buzgósággal és megbízhatósággal. Főbb szerepei voltak: *Barinkai*, *Sandro* (Cremonai), *Faust*, *Florestan*, *Hoffmann*, *Hunyadi László*, *Gerald* (Lakmé), *Des Grieux*, *Meister Vilmos*, *Nemo*,

Turridu, *Rigoletto*-herceg, *Roland* mester, *Almaviva* (Sevillai), *Germond* (Traviata), *Pamino* (Varázsfuvola) stb. 1913. szept. 1-től tagja volt a Népopérának is. 1918. szept. havától az Országos Színészegyesület színészkolájában tanított éneket. — *Neje: Lange* Emilia, operaénekesnő, akinek Németországban, Olaszországban és Oroszországban voltak nagy sikerei. 1891-ben ment nőül A.-hoz. 1908. febr. 1-én halt meg *Grossgmain*-ban. (*Vidor Dezső*)

Arányi Izabella, színésznő, sz. 1867-ben, *Pesten*. Színpályára lépett 1885. nov. 1-én a Népszínházban.

Arányi Mária, színésznő, sz. 1899. márc. 23. Gyulán. Színpadra lépett 1922. júl. 1.

Aranykéz-korcsma, *Pesten* a Régi Posta-ucca 9. sz. alatti helyiség volt, ahol szívesen gyűltek egybe a híres úttörő színészek, többek közt *Déryné* is, meg *Katona* József. Itt agitált *Kultsár* István a *magyar theátrum* mellett. Szórakozást talált itt a »magyar színjádzó társaság« is 1815-ben, amelynek tagjai itt rekedtek és a közöttük levő *Udvarhelyi* Miklóson (a későbbi Nemzeti Színházi tag) úgy segített a véletlen, hogy épen akkor, mikor itt búslakodott, bevetődött a vendéglőbe *Karacs* Ferenc, jőnevű rézmetsző (*Karacs* Teréz irónő bátyja) és *60 forinttal megajándékozta* őt, hogy a társulat elutazhassék.

Aranylakodalom (1848—1898.). Látványos alkalmi játék 3 képben, írták: *Beöthy* László és *Rákosi* Viktor. Zen. összeállította: *Fekete* József. Első előadása: 1898. márc. 12-én volt a *Magyar Színházban*. Főszereplők voltak: *Koltai* Jenő: *Molnár* László, *Krausz* bácsi: *Sziklai* Cornél, *Lubomirszky: Fűredi* Béla, *Koltainé: Hetytyei* Aranka, *Mikulák: Boross* Endre, *Mariska: L. Komáromi* Mariska. 50-ik előadása: máj. 23-án, 100-ik előadása 1899. márc. 15-én volt. A 97 előadás jövedelme: 75.485 frt. 82 krajcárt tett ki. Hosszú ideig az A. volt a március 15-i ünnepi előadások műsordarabja. *Krecsányi* Ignác Budavár bevételének emlékünnepe, máj. 27-én is játszotta.

Aranyosi Gizella, színésznő, sz. 1890. máj. 14. Ternován, megh. 1928. aug. 23. Szilágysomlyón. Színpadra lépett 1912. nov.